

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	10
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	10
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	10
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	11
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	13
7.	DENETİM BULGULARI	13
8.	EKLER.....	17

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Teşkilat Yapısı.....	3
Tablo 2: İdari Personel Sayıları.....	4
Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu	4
Tablo 4: : 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler (TL).....	5
Tablo 5: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri (TL)	6
Tablo 6: 2018-2020 Bütçe Giderleri (TL)	7
Tablo 7: 2018-2020 Bütçe Gelirleri (TL)	7
Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL).....	8

KISALTMALAR

AFAD: T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı

AR-GE : Araştırma Geliştirme

A.Ş: Anonim Şirket

BKMYBS: Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi

EKAP: Elektronik Kamu Alımları Platformu

EPC: European Patent Convantion

GTÜ: Gebze Teknik Üniversitesi

GTÜ112: Gebze Teknik Üniversitesi 112 projesi

MARKA: Doğu Marmara Kalkınma Ajansı

MOSİP: SGK. Mali Otomasyon Sistemi Projesi

PTC: Patent Cooperation Treaty

R.G.: Resmi Gazete

SGK: Sosyal Güvenlik Kurumu

TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi

TGB: Teknoloji Gelişim Bölgesi

TTO: Teknoloji Tanıtım Ofisi

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı

TÜSEB: Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı

YÖK: Yüksek Öğretim Kurulu

YÖK. TEBİP BURSUSU: YÖK Tarafından Oluşturulan Üstün Başarı Sınıflarında Okumaya Hak Kazanan Öğrencilere Verilen Burs

YÖK. YUDAB PROGRAMI: Doktora Tez Aşamasında Olup Devlet Üniversitelerinde Görev Yapmakta Olan Araştırma Görevlilerinden, Tez Konusu Ülkemizin Öncelikli Alanları İle İlgili Olanlara, Tezleri İle İlgili Yurt Dışında Araştırma Yapma İmkânı Sunulması Programı,

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Primleri ve Faturalı Borçların Mali Tablolarda Yer Almaması

B. Diğer Bulgular

1. Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alımları Platformuna Girilmemesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Gebze Teknik Üniversitesi Anayasa'nın yukarıda yer verilen hükmüne istinaden 03.07.1992 tarihli ve 3837 sayılı Kanun ile Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü adıyla kurulmuştur. Kurulda, Üniversite Rektörlüğe bağlı Fen Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Mimarlık Fakültesi, İşletme Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesi olarak 5 fakülte ile Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsünden oluşmuştur. 1994-1995 eğitim-öğretim döneminde altı anabilim dalında (Çevre Mühendisliği, Elektronik Mühendisliği, Kimya, Malzeme Bilimi ve Mühendisliği, Biyoloji ve İşletme Anabilim Dalları) lisansüstü eğitime başlanmıştır. 8 Nisan 1999 tarihli ve 99/12735 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Üniversiteye bağlı Sosyal Bilimler Enstitüsü adıyla ikinci bir enstitü kurulmuştur.

21.10.2014 tarihli ve 6562 sayılı Kanun ile Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsünün adı Gebze Teknik Üniversitesi olarak değiştirilmiştir. Bu Kanun'un yürürlüğe girmesi ile Üniversite; Rektörlüğe bağlı Temel Bilimler Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Mimarlık Fakültesi, İşletme Fakültesi ile Fen Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Enerji Teknolojileri Enstitüsü, Biyoteknoloji Enstitüsü, Nanoteknoloji Enstitüsü, Yer ve Deniz Bilimleri Enstitüsü, Ulaşım Teknolojileri Enstitüsü, Savunma Teknolojileri Enstitüsü ve Bilişim Teknolojileri Enstitüsü olmak üzere dört fakülte ve dokuz enstitüden oluşmakta iken 15/6/2020 tarihli ve 2654 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesinin kurulması ile fakülte sayısı beş olmuştur.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir.

Bu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insan gücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu'dur. Bunların dışında üniversitelerin faaliyetlerini yürütürken tabi oldukları mevzuat ise 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu, 3843 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında İkili Öğretim Yapılması, 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi ve Bu Kanuna Bir Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, 4857 sayılı İş Kanunu, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 6245 sayılı Harcırah Kanunu ve diğer ilgili mevzuattır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Gebze Teknik Üniversitesi akademik ve idari birimlerden oluşmaktadır.

Akademik yapısı; Rektör, Üniversite Senatosu, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Enstitü Müdürlükleri, Rektörlüğe Bağlı Bölümler ile Araştırma ve Uygulama Merkezlerinden oluşmaktadır.

Üniversitenin idari yapısında ise; Rektör, Üniversite Senatosu, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Genel Sekreterlik, Daire Başkanlıkları, Şube Müdürlükleri, Hukuk Müşavirliği, Koordinatörlükler, Birim ve Komisyonlar, Yazı İşleri ile Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bulunmaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversitenin akademik karar organı Senato olup; Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektör'e yardımcı olmaktadır.

Gebze Teknik Üniversitesi bünyesinde aynı kampüs 5 fakülte ve 9 enstitü bulunmaktadır.

Gebze Teknik Üniversitesi akademik ve idari birimlerine ilişkin teşkilat şeması aşağıdaki gibidir.

Tablo 1: Teşkilat Yapısı

I. İdari Birimler	II. Akademik Birimler
• Rektör • Rektör Yardımcıları • Yönetim Kurulu • Senato • İç Denetim Birimi • Genel Sekreterlik • Daire Başkanlıkları • Hukuk Müşavirliği • Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü • Fakülte ve Enstitü Sekreterlikleri • Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi • Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü • Yazı İşleri Müdürlüğü • Afet ve Acil Durum Yönetim Birimi • Bilgi Edinme Birimi • Engelsiz GTÜ Birimi • Dış İlişkiler Ofisi • Kalite Ofisi • Teknoloji Transfer Ofisi • Burslar Koordinatörlüğü • İş Sağlığı ve Güvenliği Koordinatörlüğü	• Rektör • Rektör Yardımcıları • Yönetim Kurulu • Senato • Fakülteler -Temel Bilimler Fakültesi -Mühendislik Fakültesi -Mimarlık Fakültesi -İşletme Fakültesi -Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi • Enstitüler: -Fen Bilimleri Enstitüsü -Sosyal Bilimler Enstitüsü -Enerji Teknolojileri Enstitüsü -Biyoteknoloji Enstitüsü -Nanoteknoloji Enstitüsü -Yer ve Deniz Bilimleri Enstitüsü -Ulaşım Teknolojileri Enstitüsü -Savunma Teknolojileri Enstitüsü -Bilişim Teknolojileri Enstitüsü • Araştırma ve Uygulama Merkezleri (7 adet) ile Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi

Üniversitede 2020 yılsonu itibariyle akademik ve idari personel sayısı toplam 1.080'dir. Bu personelden 669 kadrolu akademik personel, 9 yabancı uyruklu sözleşmeli akademik personel, 300 idari personel ve 102 işçi kadrosunda idari personel bulunmaktadır.

Tablo 2: İdari Personel Sayıları

Sınıfı	Dolu	Boş	TOPLAM
Genel İdare Hizmetleri	195	330	525
Sağlık Hizmetleri ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri	8	14	22
Teknik Hizmetler Sınıfı	74	70	144
Avukatlık Hizmetleri	2	5	7
Yardımcı Hizmetler	21	43	64
Toplam	300	462	762

Tablo 3: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Kadroların Doluluk Durumu			İstihdam Şekli	
	Dolu	Boş	Toplam	Tam zamanlı	Yarı zamanlı
Profesör	115	89	204	*	
Doçent	56	241	297	*	
Dr. Öğretim Üyesi	117	250	367	*	
Öğretim Görevlisi	104	260	364	*	
Araştırma Görevlisi	277	422	699	*	
Toplam	669	1.262	1.931	*	

Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlarla ilişkisi:

Yükseköğretim Kurulu, yükseköğretim kurumlarının öğretimini ve bilimsel araştırma faaliyetlerini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmakla görevlidir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim yetkisine sahiptir.

Üniversitelerce hazırlanan bütçeler, Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'na sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Gebze Teknik Üniversitesi "Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 5436 Sayılı Kanun'un 12'inci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile Gebze Teknik Üniversitesine 144.616.000,00 TL ödenek tahsis edilmiş olup yıl içinde 20.360.866,00 TL ödenek eklenmesiyle toplam tahsis edilen ödenek 164.976.866,00 TL'ye ulaşmıştır. Yılsonu itibarıyla bu tutarın 163.255.995,45 TL'sinin harcanmasıyla toplam ödeneğin kullanılma oranı %98,96 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2020 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleştirmeleri aşağıda gösterilmiştir:

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler (TL)

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Ödenegi	Toplam Ödenek	Toplam Harcama	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Giderleri İçindeki Payı (%)
01-Personel Giderleri	96.634.000,00	103.895.400,00	103.651.074,88	99,76	63,49
02-SGK Devlet Primi Giderleri	14.292.000,00	14.849.000,00	14.812.904,62	99,76	9,07
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	9.104.000,00	13.745.408,00	13.208.593,90	96,09	8,09
05-Cari Transferler	3.086.000,00	6.038.350,00	5.425.296,76	89,85	3,32
06-Sermaye Giderleri	21.500.000,00	26.448.708,00	26.158.125,29	98,90	16,03
Toplam	144.616.000,00	164.976.866,00	163.255.995,45	98,96	100,00

Bütçe başlangıç ödenekleri ile harcama tutarları dikkate alındığında bütçe başlangıç ödeneğinin %12,88 oranında aşıldığı görülmüştür. Bu oran, Personel giderlerinde %07,26, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde %03,64, mal ve hizmet alım giderlerinde %45,08, cari transfer giderlerinde %75,80, sermaye giderlerinde ise %21,66 oranında artış olarak gerçekleşmiştir. Personel, sosyal güvenlik, mal ve hizmet alım, cari transfer ve sermaye gider kalemleri öngörülenin üzerinde gerçekleşmiştir.

Bunun dışında, Üniversitede 2020 yılında TÜBİTAK (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Başkanlığı) kaynaklarından proje karşılığı alınan destekler, Erasmus,

Mevlana ve Farabi Değişim Programları destekleri, Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşların kaynaklarından proje karşılığı alınan tutarlar, Kalkınma Ajanslarından Doğu Marmara Kalkınma Ajansı (MARKA) alınan destekler ile T.C. İçişleri Bakanlığı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) ve Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı (TÜSEB) kaynaklarından proje karşılığı alınan destekler çerçevesinde toplam 14.409.185,28 TL proje özel hesaplarında takip edilen bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2020 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır:

Tablo 5: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri (TL)

Ekonomik Kod	Bütçe Başlangıç Tahmini	Gerçekleşen Tutar (Red ve İadeler Sonrası)	Gerçekleşme Oranı (%)	Bütçe Gelirleri İçindeki Payı (%)
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.001.000,00	3.486.355,60	348,29	2,17
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	142.244.000,00	153.284.658,00	107,76	95,45
05-Diğer Gelirler	1.371.000,00	3.830.021,90	279,36	2,38
Toplam	144.616.000,00	160.601.035,50	111,05	100,00

2020 yılı için 144.616.000,00 TL olarak yapılan bütçe gelir tahmini 160.601.035,50 TL seviyesinde ve tahminin %111,05 üzerinde gerçekleşmiştir. Bütçe gelirleri içinde %2,17 ile en düşük paya sahip 03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri ekonomik kodundan yapılan tahsilatlar, başlangıç bütçesinde öngörülen tutar olan 1.001.000,00 TL'nin %348,29 üzerinde ve 3.486.355,60 TL olarak gerçekleşmiştir. Üniversitenin 2020 yılı bütçe gelirleri içinde %95,45 ile en yüksek paya sahip 04- Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler ise tahmin edilen oranın %107,76 üzerinde ve 153.284.658,00 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe gelirleri içindeki payı %2,38 olan 05-Diğer Gelirler kodundan yapılan tahsilatlar ise tahmin edilen tutar olan 1.371.000,00 TL'nin %279,36 üzerinde ve 3.830.021,90 TL seviyesinde gerçekleşmiştir.

Üniversitenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 6: 2018-2020 Bütçe Giderleri (TL)

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (A)	2019 Yılı (B)	2020 Yılı (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
01-Personel Giderleri	71.778.755,73	87.841.268,64	103.651.074,88	22,38	18,00
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	10.197.720,49	12.811.095,71	14.812.904,62	25,63	15,62
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	13.482.115,90	14.497.666,11	13.208.593,90	7,53	- 8,89
05-Cari Transferler	3.943.917,48	4.704.078,33	5.425.296,76	19,28	15,33
06-Sermaye Giderleri	38.741.639,84	30.601.806,03	26.158.125,29	- 21,01	- 14,52
Toplam	138.144.149,44	150.455.914,82	163.255.995,45	8,91	8,51

Tablo 7: 2018-2020 Bütçe Gelirleri (TL)

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (A)	2019 Yılı (B)	2020 Yılı (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.764.060,41	4.350.003,16	3.553.279,60	15,57	-18,32
04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	125.777.401,86	150.156.411,94	153.284.658,00	19,38	2,08
05-Diğer Gelirler	2.230.248,56	10.445.696,46	3.830.021,90	368,36	-63,33
T O P L A M	131.771.710,83	164.952.111,56	160.667.959,50	25,18	-2,60
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	37.774,30	9.141.790,83	66.924,00	24.101,09	-99,27
Net Toplam	131.733.936,53	155.810.320,73	160.601.035,50	18,28	3,07

2019 yılında 05-Diğer Gelirler ekonomik kodunda tahsilat tutarı bir önceki yıla göre %368,36 oranında, red ve iade tutarı ise %24.101,09 oranında artış göstermiştir. Tutarlardaki ve oranlardaki bu kayda değer artış 2019 yılı içerisinde T. C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesine gönderilmesi gereken 9.000.000,00 TL hazine yardımının Gebze Teknik Üniversitesine gönderilmesinden kaynaklanmaktadır. Bütçe geliri olarak kayıtlara alınan tutar yılsonunda Muhasebat Genel Müdürlüğünün talebi üzerine gelirlerden red ve iade yapılarak ilgili Üniversiteye gönderilmiştir.

Üniversitenin, 2020 yılı dönem faaliyet gideri 224.534.807,87 TL, faaliyet geliri ise 240.233.500,90 TL olmak üzere 15.698.693,03 TL olumlu faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Tablo 8: 2020 Yılı Faaliyet Sonuçları Tablosu (TL)

Faaliyet Giderleri	Faaliyet Gelirleri	İndirim, İade, İskonto Toplamı	Net gelir	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
224.534.807,87	240.300.424,90	66.924,00	240.233.500,90	15.698.693,03

Gebze Teknik Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Kanun’da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi bütçesi de kaynakları arasında yer almaktadır. Üniversitenin Döner Sermaye İşletmesi, 2020 yılını 512.265,54 TL dönem karı ile kapatmıştır.

Üniversitede Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliğinin Yemek Servisi Hizmetleri başlıklı 7’nci maddesi çerçevesinde kurulmuş bulunan “Gebze Teknik Üniversitesi Yemek Servisi Yürütme Kurulu” 2020 yılını 0,00 TL dönem zararı/karısı ile kapatmıştır.

2020 yılı sonu itibarıyla Üniversitenin ortakları arasında yer aldığı bir Teknoloji Geliştirme Bölgesi, hissesinin tamamına sahip olduğu yine bir diğer Teknoloji Geliştirme Bölgesi bulunmaktadır.

Ortakları arasında yer aldığı “Mualimköy Teknoloji Geliştirme Bölgesi” 11.06.2011 tarih ve 27961 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 04.04.2011 tarihli ve 2011/1813 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş olup sermayesi 338.910.582,00 TL olan yönetici şirkete Üniversite, 33.875.000,00 TL sermaye ile %9,99 oranında ortaktır.

Üniversitenin hisselerinin tamamına sahip olduğu “Gebze Teknik Üniversitesi Teknoloji Geliştirme Bölgesi” 23.03.2018 tarihli ve 30369 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 19.02.2018 tarihli ve 2018/11420 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş olup sermayesi 250.000.00 TL dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun “Muhasebe Sistemi” başlıklı 49’uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu

tarafından belirlenmektedir. Kamu İdaresi, Kanun'un 80'inci maddesinin T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere ve kamu idarelerinde uygulanacak çerçeve hesap planı ile düzenlenecek raporların şekil, süre ve türlerine ilişkin hususlar ile standartların uygulanmasına ilişkin hükümler içeren Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabidir. Muhasebe işlemleri, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne uygun olarak hazırlanan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmaktadır. Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın web tabanlı otomasyon sistemi olan Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi (BKMYBS) üzerinden yürütülmektedir.

Kurum bütçesinin takibi ve muhasebe işlemleri, Genel Sekreterliğe bağlı olarak faaliyet gösteren Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından yapılmaktadır. Kamu İdarelerinin Kesin Hesaplarının Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik uyarınca kesin hesap cetvel ve belgeleri, strateji geliştirme birimi tarafından bütçe uygulamasına esas muhasebe kayıtları dikkate alınarak hazırlanmaktadır. Kuruma ilişkin mali istatistikler ise 5018 sayılı Kanun kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığınca derlenmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup; denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,

- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli,

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2020 yılsonu itibariyle; 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği çerçevesinde yapılan inceleme sonucunda aşağıdaki değerlendirmeler yapılmıştır:

5018 sayılı Kanun'un 3 üncü maddesinde tanımlandığı üzere mali kontrol, kamu kaynaklarının belirlenmiş amaçlar doğrultusunda, ilgili mevzuatla belirlenen kurallara uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için oluşturulan kontrol sistemi ile kurumsal yapı, yöntem ve süreçleri ifade etmektedir.

İç kontrol sisteminin ne olduğu, amacı, yapısı ve işleyişi 5018 sayılı Kanun'un beşinci kısmında, 55 ile 67 inci maddeler arasında belirlenmiştir. Buna göre, kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrol sistemlerinin yapısını aşağıda belirten unsurlar oluşturmaktadır:

- Harcama birimleri,
- Muhasebe ve mali hizmetler
- Ön mali kontrol
- İç denetim

Temel unsurları bu olan iç kontrolün işleyişi ile ilgili ayrıntılı hükümler, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar ile T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberlerle belirlenmiştir.

2020 yılı denetimi kapsamında, mezkur mevzuat çerçevesinde, kurum iç kontrol sistemi aşağıdaki şekilde değerlendirilmektedir:

Kurum stratejik planı ve bu planın yıllık uygulama dilimi olan performans programı ile faaliyet sonuçlarını ve değerlendirmelerini içeren idare faaliyet raporlarının bulunduğu görülmüştür.

Üniversitenin 2017-2021 yıllarını kapsayan Stratejik Plan ve 2020 yılı Faaliyet Raporunda, İdarenin misyonu ve vizyonu belirtilmiştir. Personelin tamamının idarenin misyon ve vizyonundan haberdar olduğu kanaatine varılmıştır. Misyonun gerçekleştirilmesini sağlamak üzere idare birimleri ve alt birimlerce yürütülecek görevler yazılı olarak tanımlanmıştır.

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesinin sağlandığı, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği, yetkiler ve yetki devrinin sınırlarının açıkça belirlendiği ve yazılı olarak bildirildiği anlaşılmıştır.

2017-2021 yıllarını kapsayan stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır. İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programını hazırlanmıştır. Ayrıca İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları için planlama yapıldığı ve çalışmaların devam ettiği ancak tamamlanmadığı tarafımıza bildirilmiştir. Üniversitede Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar hazırlanmıştır.

Birimlere ait görev tanımları ve iş akış şemaları oluşturulmuş ve çalışmalar tamamlanmıştır.

Üniversitede yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi bulunduğu anlaşılmıştır.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler, İdare Faaliyet Raporlarında gösterilmekte ve duyurulmaktadır. 2020 Yılı Gebze Teknik Üniversitesi İdare Faaliyet Raporu Şubat ayı; Üniversite web sayfasında yayınlanmıştır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun, üst yöneticinin onayı ile görevlendirildiği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlandığı, eylem planında döner sermaye ilgili eylemlerin belirlenmediği, İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçlarının izlendiği, planın revize edildiği beyan edilmiştir. Ayrıca İç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiği ve değerlendirme formları ve raporların düzenlendiği, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulunun rapora ilişkin güncellemeleri tamamlayıp uygun görüşüyle üst yöneticinin onayına sunduğu görülmüştür.

Üniversite bünyesinde 3 adet iç denetçi kadrosu bulunmaktadır. İki adet iç denetçi ataması yapılmıştır. İç denetim birimi tarafından iç kontrol sisteminin incelenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapılmadığı, hazırlanan raporun üst yöneticiye sunulmadığı, üst yöneticinin de İç Denetim Koordinasyon Kuruluna rapor göndermediği anlaşılmıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gebze Teknik Üniversitesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Kamu İdaresinin Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Ek Karşılık Primleri ve Faturalı Borçların Mali Tablolarda Yer Almaması

Üniversitenin Sosyal Güvenlik Kurumuna olan ek karşılık primleri ve faturalı borçlarının mali tablolarda yer almadığı tespit edilmiştir.

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81'inci maddesinde;

“4'üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamındaki sigortalılara bağlanan veya bağlanacak vazife malullük aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere, bu kapsamdaki sigortalılar için kamu idarelerinin bütçelerinden ayrılan sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi ödeneklerinin % 20'si oranında ek karşılık primi alınacağı, ayrılan ek karşılık priminin tamamının kurum bütçelerinin yetkili makamlarca onaylanarak yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşlarından itibaren altı ay içinde ve aylık eşit taksitlerle ödeneceği, genel bütçe kapsamındaki idarelerin ek karşılık primlerinin Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanacağı”, hükme bağlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayımlanan 09.12.2013 tarih ve 73616264 sayılı Ek Karşılık Primi ve Faturalı Alacaklara ilişkin Genel Yazıda; ek karşılıkların kamu idarelerinin Merkezi Tahsilat Sistemi (MOSİP) üzerinden bildirimleri üzerine tahakkuk ettirileceği, süresi içerisinde bildirilmeyen ek karşılık primleri hakkında 5510 sayılı Kanun'un 102 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi gereğince idari para cezası uygulanacağı, süresinde ödenmeyen ek karşılık primleri ile ilgili olarak da Kanun'un 89 uncu maddesi gereğince gecikme cezası ve gecikme zammı alınacağı belirtilmiştir.

Diğer taraftan 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Geçici 4'üncü maddesinin birinci, dördüncü ve sekizinci fıkraları gereğince faturalı alacaklar olarak tabir edilen, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun 89, Ek 4, Ek 68 ve Ek 71'inci maddelerinde düzenlenen emekli ikramiyesi, emekli/adi malullük/vazife malullüğü aylığı alanların ölümü halinde ödenen ölüm yardımı, emekli veya yetimlerine ödenen makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan alacakların takip ve tahsil işlemleri Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından gerçekleştirilmektedir.

Dolayısıyla Sosyal Güvenlik Kurumunca ödenen ve faturalı alacaklar olarak tabir edilen emekli ikramiyesi, ölüm yardımı, makam/temsil/görev tazminatları ve diğer ödemelerden kaynaklanan ve ilgili kamu idarelerine fatura edilen idare borçları söz konusudur.

Gebze Teknik Üniversitesinin MOSİP Bilgi Sisteminde bulunan verilere göre 2020 yılı sonu itibarıyla Sosyal Güvenlik Kurumuna bu kapsamda 2017 yılından bu yana toplam 6.783.904,47 TL si anapara 749.512,63 TL si gecikme zammı olmak üzere toplam 7.533.417,10 TL borcu bulunmaktadır. Ancak Üniversitenin ödemek zorunda olduğu bu borçlar mali tablolara yansımamıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler için 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı ile 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı, bu hesapların kullanılamaması halinde ise 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabının kullanılmasına izin veren hükümler bulunmakta olup Üniversitenin bu hesaplara herhangi bir kayıt yapmadığı anlaşılmıştır.

Bu nedenle Sosyal Güvenlik Kurumuna olan 7.533.417,10 TL borcun muhasebe kayıtları bulunmadığından mali tabloların gerçeği yansıtmadığı düşünülmektedir.

Kamu İdaresi cevabında; bulguda belirtilen şekilde muhasebe kaydının 2021 yılı içerisinde yapıldığı bildirilmişse de bunun 2020 yılı mali tablolarına yansımalarının mümkün olmaması nedeniyle, Üniversitenin ödemek zorunda olduğu borçların mali tablolara yansımaları önem arz etmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Doğrudan Temin Yoluyla Yapılan Alımların Elektronik Kamu Alımları Platformuna Girilmemesi

İdare bünyesindeki birimlerin doğrudan temin yoluyla yaptıkları tüm alımlarını EKAP üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirmediği tespit edilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Doğrudan temin kayıt formu" başlıklı 30.9.2. maddesi gereğince doğrudan temin yoluyla yapılan alımların, takip eden ayın onuncu gününe kadar "Doğrudan Temin Kayıt Formu" doldurularak EKAP üzerinde kayıt altına alınması gerekir.

Doğrudan temin yoluyla yapılan tüm alımların mevzuatın öngördüğü şekilde elektronik olarak EKAP üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirilmemesinin kontrol riski oluşturacağı değerlendirilmektedir.

Kamu İdaresi cevabında gerekli işlemlerin yapılmaya başlandığı anlaşılmakla birlikte 2020 yılı itibarıyla bulgu konusu devam etmektedir. Doğrudan temin yoluyla yapılan tüm alımların mevzuatın öngördüğü şekilde elektronik olarak EKAP üzerinden Kamu İhale Kurumuna bildirilmemesi giriş işlemlerinde aksamalar yaşanmaması için Kamu İdaresinin gerekli tedbirleri alması önem arz etmektedir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Taşınır İşlemlerde Mevzuatın Öngördüğü İşlemlerin Tam ve Doğru Şekilde Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlgili bulguda taşınır malların kayıt numaralarının, zimmetle verilen yerlerde bulunmadığı ve terkin işlemi yapılması gerekenlerin yapılmadığı ve yılsonu kapanış kayıtlarının yılı sayımı yapılmaması nedeniyle fiili durum ile kayıtlı durumun uyuşmadığı tespit edilmiştir. 2020 yılı içinde bulguda bahsedilen hususlarla ilgili olarak gerekli işlemler yapılmıştır.
Süresinde Mahsup Edilmeyen Avans ve Krediler İçin Faiz Hesaplanmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	İlgili bulguda Bilimsel Araştırma Projeleri için verilen avans ve kredi evraklarının incelenmesinde avans

			ve kredi işleminde mahsup sürelerine uyulmadığı ve mahsubu geciken avans için faiz hesaplanmadığı tespit edilmiştir. Söz konusu hususlarla ilgili olarak gerekli işlemler 2020 yılı içinde yapılmıştır.
Kurum Personelinin İzin, Rapor ve Görevlendirmelerinin Elektronik Ortamda Birbiri ile Entegre Olmayan Yapılarda Takip ve Kontrol Edilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguda bahsedilen hususla ilgili olarak gerekli işlemler yapılmıştır.
Bilimsel Araştırma Projelerinde Bitirme Raporunu Zamanında Vermeyen Projelere İlişkin Yaptırımda Bulunulmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulguda yer alan hususla ilgili olarak gerekli çalışmaların yapıldığı tespit edilmiştir. Bilimsel Araştırma Projesi kapsamında alınan demirbaşların Taşınır Mal Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde kayıtlarına alındığı görülmüştür.